

Taekvondo üzrə Qəbələ rayon açıq birinciliyi

Rayon gənclər və idman idarəsi "Qəbələ" idman klubu ilə birlikdə yeniyetmə və uşaqlar arasında taekvondo idman növü üzrə Qəbə-

bələ" idman klubunun döyüş növleri üzrə kordinatorı Səbuhi Qarayev çıxış edərək respublikada idmana və idmançılara göstərilən dövlət

İə rayon açıq birinciliyi keçirmişdir. Yarış 24-26 mart tarixdə Qəbələ Olimpiya idman Kompleksində baş tutmuşdur. Turnirdə respublikanın şəhər və rayonlarından olan 36 komanda üzrə 457 idmançı iştirak etmişdir.

Yarışın keçirilməsində əsas məqsəd taekvondo idman növünün respublikada inkişafına nail olmaq, yeniyetmə idmançılarda yarış təcrübəsinə və ustalığı inkişaf etdirmək, taekvondo üzrə rayon yığma komandasının tərkibini müəyyən etməkdən ibarət idi.

Turnirin açılış mərasimində Qəbələ Rayon Gənclər və idman idarəsinin rəisi Fəxri Soltanov və "Qə-

qayıgsından danışaraq idmançılara uğurlar arzulamışdır.

Açılış mərasimindən sonra meydan birincilik uğrunda mübarizəyə başlayan idmançılara ixtiyarına verildi. Yarışda yeniyetmə oğlan və qızlar gərgin mübarizə aparmışlar. Yarış mövcud beynəlxalq qaydalarla əsasən keçirilmişdir.

Taekvondo üzrə Qəbələ rayon açıq turnirinin yekununda hər çeki dərəcəsi üzrə qalib gəlmüş (I, II, III yerləri tutmuş) idmançılara diplom və medallar təqdim edilmişdir.

**Elçin Osmanov,
rayon gənclər və idman
idarəsinin aparıcı məsləhətçisi.
Foto S. Umuyevindir.**

Təqvimin yaranma tarixi haqqında

Bizim işlədiyimiz təqvimin vətəni Nil çayının uzaq sahiləri, qədim Misisdir. Misirlilər Nil çayında suyun ne vaxt bol olacağını əvvəlcədən bilməli və həmin vaxta qədər kanalları təmizləməli, bəndləri möhkəmlətməli idilər. Əğər Nilin suyunu bəndləyib əkinlərə verməsəydi, su axıb dənizə gedərdi, tarlalar məhsul verməzdi. Bütün ölkənin həyatı və abadlığı isə məhsuldan asılı idi.

Alim-kahinlər gördülər ki, yay ildönümü vaxtı, iyünün 22-də en qısa gedədən sonra, günəş çıxmazdan əvvəl səmada parlaq Sotis (Sirius) ildən görünür. Ele həmin vaxt çayın suyu daşır. Onlar hesablaşdırılar ki, Sotis ikinci dəfə görünənə qədər 365 gün keçir. Bu uzun müddəti hər biri 30 gün olan 12 eyni vaxta böldülər (bizim indiki ayların necə yarandığı məlum oldu). Artıq qalan 5 günü isə ilin axırına caladılar. Beləliklə, ilk təqvim yarandı. O sadə və asan idi. Lakin...

Sonra kahinlər qəribə

şey müşahidə etdilər. Sotis ulduzu gecikdi!. Dörd ilin tamamında Sotis bir sutka gecikmişdi, 8 ildən sonra isə daha bir sutka ləngidi... Təqvim üzrə il qurtarırdı, Sotis isə görünmək bilmirdi.

Təqvim tələsirdi! Kähinlər anladılar ki, vaxtı düzgün hesablamayıblar. Sən demə, bir il 365 gün 6 saatdan ibarət imiş. Fərq o qədər də böyük deyildi, amma dörd ildə bir sutka edirdi. Buna baxmayaq, misirlilər öz təqvimlərini dəyişmədilər.

Təqvimini çox sonra, eramızdan əvvəl 46-ci ildə məşhur Roma sərkərdəsi Yuli Sezar dəyişdi. Yeni təqvimi Yulinin adı ilə adlandırdılar. Yuli təqvimində ayların uzunluğu eyni deyildi: birində—30 gün, başqasında—31 gün, fevral ayında isə cəmisi 28 gün. Bu qısa aya hər dörd ildən bir artıq qalan gün əlavə edilirdi ki, təqvim irəli getməsin. Bu ildə 366 gün olur və biz onu uzun il deyirik.

Beləliklə, yeni təqvim yarandı. O, bizim işlədiyimiz təqvimə çox yaxındır,

lakin onun eyni deyil. Çünkü daha ciddi hesablamalar nəticəsində məlum oldu ki, bir ilimiz 365 gün və 6 saat yox, 365 gün 5 saat 48 dəqiqə 16 saniyədir. Adama elə gəlir ki, 11 dəqiqə 14 saniyənin böyük əhəmiyyəti olmaz. Lakin 400 ildən sonra təqvim üç sutkadan artıq geri qaldı və təqvim ləngiməyə başladı. İl qurtarmışdı, təqvimdə isə hələ davam edirdi.

1582-ci ildə roma papa XIII Qriqori təqvimdə yeni düzəliş etdi. Bütün Avropa yeni stilə keçdi, lakin təkcə çar Rusiyası köhnə təqvimini saxlamışdı. Yalnız Oktyabr inqilabından sonra 1918-ci ildə Rusiyada da yeni stil qəbul edildi. Artıq bu vaxt Yuli və Qriqori təqvimləri arasındaki fərq çoxalıb, 13 günlər çatmışdır. Bu günləri atmalı oldular. 1918-cii il yanvarın 31-dən sonra birdən-birə fevralın 14-ü gəldi. Azərbaycanda işlənən təqvim də Rusiyada işlənən təqvimə eynidir.

İndi də alımlər təqvimin dəqiqləşdirilməsi üçün çalışırlar. İstəyirlər ki, təqvim daha asan və dəqiq olsun.

**Fərman ƏZİZLİ,
əməkdar müəllim.**

Qəbələ rayon Gənclər və idman idarəsinin təşkilatçılığı ilə 2 aprel 2016-cı il tarixdə Qəbələ şe-

her 2 sayılı tam orta məktəbdə gənclərin hərbi vətənpərvərlik təbiyəsinin gücləndirilməsində, onların fiziki hazırlıqlarının artırılmasında, ordu sıralarına hazırlanmasında mühüm rol oynayan "Şahin" hərbi-idman oyunu üzrə rayon birinciliyi keçirilmişdir.

Yarışın açılış mərasimində rayon Gənclər və idman idarəsinin rəisi Fəxri Soltanov çıxış edərək gənc şahinləri salamlamış və "Şahin" hərbi-idman oyununun keçirilməsində məqsədin məktəblilər arasında aparılan hərbi vətənpərvərlik təbiyəsi işini daha da gücləndirmək, orta məktəb şagirdlərinin hərbi-idman oyunlarına geniş cəlb etməklə onların ordu sıralarında xidmət üçün hazırlığını inkişaf etdirmək dən ibarət olduğunu bildirdi. F. Soltanov qeyd etdi ki, "Şahin" hərbi-idman oyunu üzrə məktəbdaxili seçmə yarışlar artıq yenənmişdir. Bu gün oyunların ikinci mərhəlesi üzrə rayon birinciliyi yarışı keçirilir. Yarışlarda hər bir komandaya uğurlar arzulayıram.

Rayonun tam orta məktəblərinin VIII-X sinif şagirdlərindən ibarət 20 komandanın iştirak etdiyi yarış gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçmişdir. Yarışın

"Şahin" hərbi-idman oyunu üzrə rayon birinciliyi

əsasnaməsinə uyğun olaraq sıra hazırlığı mərhəlesi keçirilmiş, daha sonra komandalar estafet mərhəlesində mübarizələrini davam etdirmişlər.

Yarışların nəticələrinə əsasən Qəbələ şəhər 1 sayılı tam orta məktəbin komandası I yeri, Qəbələ şəhər 2 sayılı tam orta məktəbin komandası II yeri və Qəbələ şəhər 4 sayılı tam orta məktəbin komandası III yeri tutmuşdur.

Qalib komandalara Gənclər və idman idarəsinin diplomları təqdim edilmişdir.

Şəki şəhərində keçirilecek zona yarışında rayonumuzu Qəbələ şəhər 1 sayılı tam orta məktəbin komandası təmsil edəcəkdir.

**M. Səfərçinov,
rayon gənclər və idman idarəsinin
baş məsləhətçisi.
Foto S. Umuyevindir.**

Bunları bilirsinizmi?

♦ Tarixdə ən qısa müharibə 1896-cı il avqustun 27-də Böyük Britaniya ilə Zanzibar arasında baş vermişdir. Bu müharibə 38 dəqiqə davam etmişdir.

♦ Gülüş zamanı insanın 17 əzələsi işləyir.

♦ Napoleonun əsgərlərinin generala «Sən» deyə müraciət etmək hüquqları var idi.

♦ İnsan organizmədə yaşayışan bakteriyalar 2 kq təşkil edir.

♦ Bütün ölkələrin əsgərləri sağ əllə salam verir.

♦ Uşaqlar diz qapıqşız doğulur, qapaklı 2-6 yaşda yaranır.

♦ Gün ərzində bir qutu siqaret çəkən şəxs həyatının hər ilindən bir neçə saniyə məhv edir.

♦ İlk reklam 1477-ci ildə İngiltərədə istehsal olunub. Bu, dua kitabınn reklamı idi.

♦ Birinci minillikdə

365 min 250 gün, ikinci minillikdə 365 min 237 gün olub. Üçüncü minillikdə isə 365 min 242 gün olacaqdır.

♦ Tailandın milli himni 1902-ci ildə rus bəstəkarı Pyotr Šurovski tərəfinden yazılıb.

♦ İnsan beynində 1 saniyədə 100000 kimyəvi reaksiya baş verir.

♦ Yüzillik müharibə (1337-1453) fasilelərle 116 il davam etmişdir.

♦ İnsan organizmində leykositlər 2-4, eritrositlər isə 3-4 ay yaşayır.

♦ Zəncəfil çayı dəmələyib içərisinə 1 çay qasıqı bal əlavə edib içmək də eyni effekt vərir. Bundan başqa, çoxlu su içmək, bənövşə yağı və ya turp suyu ilə qarqara etmək də səs tellərinə yaxşı təsir edir.

♦ Süd məhsulları, spirtli içkiler, çay və qəhve isə eksinə, səs tellərini korlayır. Ona görə də, bunlardan az

istifadə etmək məsləhətdir.

***

♦ Roma ordusunda hər çadırda 10 əsgər qalırırdı. Hər Çadırın öz başçısı seçilir və «dekan» adlanırdı.

***

♦ Adolf Hitlerin «Mənim mübarizəm» adlı kitabı dünyadan biridir. Milyonlarla insanların qətləne yol açan bu kitabı bəzi ölkələrdə qadağan olunub. Öz həyatından və eləcə də nasist ideyasından bəhs edən «Mənim mübarizəm» kitabı qorxu saçır.

***

♦ Yakov Sprenger və Henrix Kramerin «Cadugərin çəkisi» kitabı da dünyadan bir qorxulu kitablarından hesab olunur. Qorxulu kitablar sırasında «Şeytanların çəkisi» kitabını isə danimarkalı inkuizitorlar Yakob Sprenger və Hernix Kramer yazıblar. İnkırizisiyanın fəaliyyəti minlərlə insanın ölümünə səbəb olub.

***

**Topladı:
Çələbi DÖNMƏZ.**